Matei - comentarii Jean Koechlin

Glasul profeţilor se stinsese de mai bine de patru sute de ani. Pentru Dumnezeu, sosise „împlinirea vremii“ (Galateni 4.4): de acum va vorbi „în Fiul“ (Evrei 1.1,2) şi va face cunoscut poporului Său, lumii, precum şi fiecăruia dintre noi, personal, vestea bună a Evangheliei. Aceasta, redată în puţine cuvinte, poate fi rezumată prin: a dat pe Fiul Său (sau: „dar de Fiu“).Dar cum pot spiritele noastre limitate să pătrundă în cunoaşterea unei asemenea Persoane...? Dumnezeu S-a îngrijit de aceasta, oferindu-ne patru Evanghelii, ca să putem privi gloria Fiului Său sub mai multe aspecte, tot aşa cum valoarea unui obiect (diamant) de mare preţ este pusă în evidenţă când acesta este privit sub străluciri şi unghiuri diferite.Matei este evanghelia împărăţiei (sau a Împăratului) şi, din acest motiv, aici este necesară o genealogie care să-L plaseze de la început pe Mesia în cadrul promisiunilor făcute lui Avraam şi, de asemeni, care să dovedească fără drept de apel titlul Său de moştenitor al tronului lui David (Galateni 3.16 şi Ioan 7.42). Din această lungă listă nu au fost şterse câteva nume de tristă amintire (Ahaz, Manase, Amon...). Altele, precum Rahav, Rut sau soţia lui Urie, amintesc de harul divin care s-a manifestat faţă de cei care nu aveau niciun drept. Este acelaşi har care acum dă un Mântuitor lui Israel şi lumii întregi, ... ceea ce înseamnă că şi vouă şi mie.

Isus a vrut să vină în această lume în felul tuturor oamenilor, adică prin naştere. Iosif şi Maria, bucurându-se de o favoare excepţională, au fost cei aleşi pentru a primi şi a creşte Copilul divin. Gândurile lui Dumnezeu se împlinesc: în acord cu profeţiile, naşterea Moştenitorului la tronul lui David are loc în cetatea regală a Betleemului. Să remarcăm că în această evanghelie nu se vorbeşte nimic nici despre ieslea care I-a servit drept leagăn, nici despre ceva care să amintească de sărăcia Lui. Dimpotrivă, Dumnezeu a vegheat ca Fiul Lui să fie onorat de vizita nobiliară a magilor veniţi din Răsărit. Cât despre oficialităţile iudaice, niciuna nu este calificată din punct de vedere moral să vină să se prostearnă înaintea lui Mesia al lui Israel: nu au dorit venirea Sa. De altminteri, ne aflăm într-una dintre cele mai întunecate perioade din istoria acestui popor, când, încălcându-se prevederile din Deuteronom 17.15, la Ierusalim împărăţea un edomit – crudul Irod.Cu excepţia unui mic număr de suflete evlavioase, pe care ni le va aminti Luca, nimeni în Israel nu-L aştepta pe Hristos. Şi astăzi, dintre toţi cei care pretind că sunt ai Lui, oare câţi aşteaptă într-adevăr întoarcerea Lui?

După o lungă călătorie, prefigurată de Psalmul 72.10, magii au fost conduşi de steaua care s-a oprit deasupra Pruncului. Ce subiect de mare încântare pentru ei („s-au bucurat cu bucurie foarte mare“)! L-au întâlnit, I s-au închinat, I-au adus daruri şi „au plecat în ţara lor pe alt drum“ (v. 11). Nu este aceasta istoria tuturor celor care vin la Mântuitorul?Planurile ucigaşe ale lui Irod au fost dejucate; la fel şi cele ale lui Satan, care căuta să-L elimine chiar de la venirea Sa pe lume pe Cel care va deveni Învingătorul său. Călătoria în Egipt, mijlocul poruncit de Dumnezeu pentru a-L sustrage pe Prunc de la acele planuri criminale, ilustrează şi harul Celui care a dorit să urmeze aceeaşi cale ca şi poporul Său odinioară.Copilului divin I-au fost date deja două nume în capitolul precedent: Isus (Dumnezeu Mântuitorul – cap. 1.21), atât de scump inimii fiecărui credincios, şi Emanuel (Dumnezeu cu noi – cap. 1.23). Acum I se adaugă cel de „Nazarinean“ (v. 23). Împreună, cele trei nume au o triplă semnificaţie: din punct de vedere moral, Isus a fost separat şi consacrat pentru Dumnezeu, în acord cu Numeri 6; de asemeni, El a „ieşit din tulpina lui Isai“ (tatăl lui David), ca o Odraslă, ca o Ramură purtând roade (Isaia 11.1); în al treilea rând, El va fi, timp de treizeci de ani, un cetăţean necunoscut (obscur) al dispreţuitului Nazaret (Ioan 1.47).

Ioan Botezătorul face slujba de a vesti apropiata venire a Împăratului asemeni unui ambasador care precedă o persoană importantă. Numai că Împăratul nu-Şi poate găsi loc în mijlocul unui popor indiferent cu privire la starea sa de păcat. Predicarea lui Ioan este, din acest motiv, o chemare la pocăinţă; cât despre fariseii şi saducheii care veneau să fie botezaţi după propria lor îndreptăţire, pe aceştia trebuia să-i anunţe judecata.Se înţelege că Ioan a fost încurcat când Acela Căruia nu se considera vrednic să-I dezlege curelele încălţămintei vine, la rândul Său, să fie botezat de el. Versetul 15 ne ajută să auzim cel dintâi cuvânt rostit de Isus în această Evanghelie: „Lasă acum...“. Pentru că omul nu a ştiut să facă decât rău, se cuvine de acum să-L lăsăm pe Dumnezeu să lucreze prin Hristos şi să împlinească întreaga dreptate (vezi şi Romani 10.3). „Atunci L-a lăsat“, se spune despre Ioan, deşi el era cel care boteza. Avem şi noi întotdeauna interesul să-L lăsăm pe Domnul să lucreze?Domnul Isus iese imediat din apă, pentru că nu are nimic de mărturisit, iar cerul se deschide pentru a da o dublă mărturie: Duhul Sfânt coboară asupra Lui asemeni unui untdelemn al ungerii care-l desemna odinioară pe împărat (comp. cu 1 Samuel 16.13) şi, în acelaşi timp, primeşte de la Tatăl Său un preţios cuvânt de iubire şi de aprobare.

Îmbrăcat cu puterea Duhului Sfânt, Isus este gata să-Şi împlinească slujba; însă, ca orice slujitor al lui Dumnezeu, El trebuie mai întâi să fie pus la încercare. Astfel a avut El de-a face cu marele vrăjmaş. Pentru a-l abate pe un om al lui Dumnezeu de la calea ascultării, Satan utilizează două tactici principale: sau îi prezintă lucruri înspăimântătoare (pentru Hristos, aceasta va fi în special lupta din Ghetsimani), sau îi aşază lângă drum lucruri de dorit – şi aceasta este ceea ce face diavolul aici.Să remarcăm că, citând v. 11 şi 12 din Psalmul 91, Satan evită să adauge şi versetul următor, care face aluzie la propria sa zdrobire: „Vei păşi peste leu şi peste năpârcă, vei călca în picioare leul tânăr şi şarpele“. Năpârca este şarpele căruia Geneza 3.15 îi vestise că va avea capul zdrobit de Hristos, „sământa femeii“. În felul acesta, în Eden, fără a-i lipsi nimic, cel dintâi Adam a suferit o triplă înfrângere: prin „pofta cărnii“, „pofta ochilor“ şi „trufia vieţii“ (1 Ioan 2.16), în timp ce Omul desăvârşit a triumfat în pustiu asupra şarpelui celui vechi prin Cuvântul suveran al Dumnezeului Său (Psalmul 17.4). Iar „în ceea ce El Însuşi a suferit, fiind ispitit, poate (acum) să-i ajute pe cei ispitiţi“ (Evrei 2.18).

Citatul din Isaia 9.1,2 este preluat în capitolul nostru (la v. 16) cu o uşoară modificare: astfel, dacă în timpul profetului poporul încă „umbla în întuneric“, aici el „stă (în întuneric)“, avându-şi locuinţa departe de lumina lui Dumnezeu, fiind lipsit de orice curaj, fără nicio speranţă. Este exact momentul când Dumnezeu poate interveni. Cel care este Lumina poate să aducă eliberarea. El trece. La chemarea Lui, atraşi de dragostea Sa, câţiva ucenici se alipesc de El şi Îl urmează: doi de aici, doi de colo: Simon şi Andrei; Iacov şi Ioan. Pentru aceşti oameni sosise clipa decisivă, care le va schimba viaţa dintr-o dată şi pe care n-o vor uita niciodată (19.27). Da, ei îşi părăsesc îndată tatăl, corăbiile, mrejele, pentru că au găsit un Stăpân ca nimeni altul, şi promisiunea unei noi slujbe: vor deveni pescari de oameni. La timpul potrivit, Domnul îi va face pe aceştia evanghelişti şi apostoli.Nu toţi creştinii sunt chemaţi să-şi lase îndeletnicirea cu care-şi câştigă pâinea sau să renunţe la bucuria legăturilor de familie, dar fiecare creştin a auzit într-o zi sau alta în inima lui glasul cunoscut care-i spunea: „Urmează-Mă“ (8.22). Aţi răspuns voi acestei chemări?Versetele 23 şi 24 rezumă într-un mod admirabil întreaga lucrare a dragostei Domnului Isus.

A-L urma pe Isus înseamnă, în primul rând, a-L asculta (Ioan 12.26), iar abia după aceasta, în noi se pot manifesta aceleaşi trăsături de caracter ca ale Lui. Aceste trăsături sunt tocmai cele pe care Domnul le explică acum ucenicilor Săi.Ferice de cei care au o credinţă simplă (curată) şi care nu pun preţ pe propria lor înţelepciune; ferice de cei care sunt mâhniţi de răutatea lumii, fără să înceteze însă a arăta în acelaşi fel bunătatea şi mila; ferice de cei care suferă pentru Numele Domnului tot felul de nedreptăţi şi de persecuţii... Acesta nu este genul

de fericire pe care şi-o doresc majoritatea oamenilor, departe de aşa ceva, însă pentru ca cei credincioşi să fie fericiţi este suficient ca ei să aibă aprobarea Domnului. Bucuriile împărăţiei lor le sunt rezervate.În v. 13 şi 14 este prezentată poziţia lor actuală. Ţinându-se separat de rău, creştinul îndeplineşte pe pământ rolul sării, care împiedică stricăciunea. În acelaşi timp, el este şi lumina, având responsabilitatea de a face să strălucească trăsăturile morale ale lui Dumnezeu înaintea oamenilor şi, în primul rând, „pentru toţi cei care sunt în casă“, adică pentru familia lui. Obrocul, recipient folosit pentru a măsura, este un simbol al activităţii, iar patul (Luca 8.16), al leneviei, ambele extreme putând întuneca strălucirea pe care trebuie s-o aibă un copil al lui Dumnezeu.

Nu putem citi v. 17 şi următoarele fără să nu ne cuprindă teama: Domnul declară aici nu numai că n-a venit să desfiinţeze înspăimântătoarea lege a lui Dumnezeu care ne condamna pe toţi, ci, în plus, El dă o interpretare şi mai severă a voii divine. Până în acel moment, un israelit scrupulos ar fi putut spera să merite viaţa eternă dacă, într-o oarecare măsură, ar fi „păzit toate acele lucruri din tinereţea lui“ (vezi Marcu 10.20). Acum însă, cuvintele lui Isus nu-i mai lasă nicio speranţă. Iar dacă astfel sunt cerinţele sfinţeniei lui Dumnezeu, atunci cine mai poate fi mântuit? Da, în acel Om fără seamăn era prezentă întreaga plinătate a dreptăţii divine, însă aceeaşi Persoană care a venit să facă cunoscut dreptatea a venit şi pentru a o împlini în locul nostru (v. 17; Psalmul 40.8-10).În iudaismul din vechime nu conta ce gândea Dumnezeu nici despre mânie, nici despre privirile păcătoase: condamnate erau numai extremele acestora, crima şi adulterul. Poruncile Domnului ţintesc, în schimb, spre sursa acestor fapte culpabile şi ne conştientizează că sediul lor este în inima noastră, care este capabilă de aceleaşi urâciuni (15.19).Domnul are grijă ca, mai înainte să auzim vorbindu-se despre har, noi să putem înţelege în ce măsură avem nevoie de acest har.

Cel care vorbeşte aici – să nu uităm – este Mesia, Împăratul lui Israel. Învăţătura Lui a fost numită Carta sau Constituţia Împărăţiei, pentru că ea enunţă condiţiile pe care trebuie să le îndeplinească supuşii. Câtă deosebire între aceasta şi constituţiile naţiunilor de pe pământ! În timp ce codurile de legi ale oamenilor au la bază apărarea drepturilor persoanei şi regula egoistă: „Fiecare pentru el!“, învăţătura Domnului Isus stabileşte nu numai principiile non-violenţei, ci pune bazele iubirii, ale smereniei şi ale renunţării, principii total străine de spiritul acestei lumi! Mulţi cred că asemenea principii nu pot fi aplicate pe pământul pe care trăim. Oare creştinii care le respectă ad-litteram vor fi ei victimele fără apărare ale abuzurilor de tot felul? Să fim siguri că Dumnezeu va şti să-i protejeze. În plus, un asemenea comportament va putea fi o mărturie puternică pentru cei care vor dori să-i facă rău credinciosului, reuşind chiar să-l motiveze să se întoarcă la Dumnezeu.Versetele 38-48 ne umilesc şi totodată ne mustră. Cât de departe suntem noi de Cel despre care ne vorbesc 1 Petru 2.22,23; Iacov 5.6 şi atâtea alte pasaje...! Ceea ce-i conferea autoritate învăţăturii Domnului era tocmai faptul că El făcea ceea ce îi învăţa pe alţii (7.29).

Milosteniile (v. 1-4), rugăciunile (v. 5-15) şi posturile (v. 16-18) sunt trei manifestări principale prin care oamenii cred că se achită de „îndatoririle lor religioase“. Când acestea sunt făcute într-un mod care atrage atenţia altora, aprecierea pe care o primesc ţine deja loc de răsplată (Ioan 5.44). Vai, cât de vicleană este inima omului şi cum se foloseşte ea şi de lucrurile cele mai bune pentru a se îngâmfa! Darurile cele mai generoase, când sunt făcute la vedere, pot fi însoţite de cel mai crunt egoism; pe chipul nostru afişăm mâhnirea (regretul, căinţa), ... iar în adâncul inimii ascundem mulţumirea de sine.Domnul ne învaţă cum să ne rugăm. Rugăciunea nu este nicidecum un act merituos, ci o umilă prezentare a nevoilor noastre înaintea Tatălui ceresc, în taina cămăruţei noastre. Nu devin oare prea adesea rugăciunile noastre fraze negândite şi repetări obositoare? (vezi Eclesiastul 5.2). Până şi această frumoasă rugăciune pe care Domnul le-a dat-o ca învăţătură ucenicilor Săi (v. 9-13), atât de bine adaptată necesităţilor momentului, a devenit pentru mulţi o repetiţie zadarnică. Copilul lui Dumnezeu are privilegii pe care israelitul nu le avea: poate să se apropie în orice vreme, prin Duhul, de tronul harului, în Numele Domnului Isus. Folosim noi din plin acest privilegiu?

Ochiul simplu este acela care nu se îndreaptă decât spre un singur obiect. Pentru credincios, acest obiect este „comoara“ lui: Domnul Hristos. Noi Îl contemplăm „cu faţa descoperită“ în Cuvânt şi această viziune ne luminează tot lăuntrul nostru (citiţi 2 Corinteni 3.18 şi 4.6-7). Inima noastră nu poate fi în acelaşi timp şi în cer şi pe pământ. A îndrăgi o comoară cerească şi, în acelaşi timp, a aduna bunuri pentru pământ sunt, prin urmare, două ocupaţii absolut incompatibile. Tot astfel, este imposibil să slujim mai mult decât unui singur stăpân (v. 24); dacă vom încerca, vom constata că poruncile primite sunt adesea contradictorii. Renunţând însă la Mamona (la „bogăţii“ – vezi Luca 16.13), nu cumva ne expunem privaţiunilor, riscând să fim lipsiţi de ceea ce ne este necesar în clipa de faţă? Domnul ne avertizează cu privire la această scuză rea. „De aceea, vă spun: Nu vă îngrijoraţi...“ (v. 25). Să deschidem ochii, după cum ne invită Domnul Isus, şi să observăm în creaţie mărturiile nenumărate cu privire la grija plină de afecţiune şi de bunătate a Tatălui ceresc îndreptată spre cele mărunte: flori, păsări... (comp. cu Psalmul 147.9).Nu, Dumnezeu nu va rămâne niciodată dator faţă de cei care vor pune interesele Sale pe primul plan în viaţa lor, faţă de cei care-L vor alege pe El (Luca 10.42). Dar trebuie să începem cu aceasta.

Versetele 1-6 şi 12 aşază înaintea noastră principiile care trebuie să reglementeze relaţiile noastre cu oamenii, cu fraţii noştri. Încercând să găsească soluţie la această problemă, marii gânditori ai tuturor civilizaţiilor au umplut biblioteci întregi cu doctrinele lor sociale, politice, morale sau religioase; Domnului însă Îi este de ajuns un mic verset pentru a exprima şi a cuprinde soluţia Sa de înţelepciune divină, desăvârşită şi definitivă: „Toate deci câte doriţi să vă facă vouă oamenii, faceţi-le şi voi la fel“ (v. 12; comp. cu Romani 13.10). Ce regulă de aur este aceasta, pentru care fiecare zi este încă un prilej de a o pune în practică! Să învăţăm să ne punem întotdeauna în locul acelora cu care avem de-a face.Versetele 13 şi 14 ne aduc aminte că, dacă sunt doi stăpâni, sunt şi două căi şi două porţi. Calea largă este a celor mulţi, şi aceasta în ciuda unui indicator care înfioară: „Spre pieire“ (v. 13)! În schimb, puţini găsesc (pentru că puţini sunt cei care caută – vezi v. 7) „calea care duce la Viaţă“. „Strâmtă este poarta“: pe ea nu se poate intra fără a lăsa bagajele „eului“ şi ale propriei îndreptăţiri, precum şi poverile cu care vieţile noastre sunt deseori încărcate.

Dacă pomii buni pot fi recunoscuţi după fructele lor bune, atunci v. 22 nu ne prezintă oare oameni de excepţie? Aparent, ei au mâinile pline de lucrări lăudabile: profeţii, miracole, demoni scoşi ... având Numele Domnului întotdeauna (toată ziua bună ziua) pe buzele lor. „Nu v-am cunoscut“ le va răspunde cu hotărâre Domnul Isus. Roadele voastre nu sunt cele ale ascultării de Dumnezeu.Nu ne este greu să pătrundem sensul tuturor acestor învăţături. Ceea ce ne lipseşte nu este, de fapt, înţelegerea lor, ci, mai degrabă, împlinirea lor. Din acest motiv, în încheierea cuvântării Sale, Domnul ilustrează printr-o scurtă parabolă diferenţa dintre această punere în practică şi simplul fapt de a auzi: Două case, din exterior asemănătoare; însă coborâţi la subsol şi priviţi! Una dintre ele are ca temelie stânca credinţei în Isus Hristos (1 Corinteni 3.11); constructorul ei a săpat în profunzime (Luca 6.48). Cealaltă casă se sprijină numai pe nisipul mişcător şi nesigur al sentimentelor omeneşti. Până la probă, care este necesară, aceste case pot fi confundate. Urmăriţi însă ce s-a întâmplat cu cea de-a doua casă... Chibzuit şi nechibzuit sunt cele două nume pe care le primesc constructorii. Care dintre acestea vi se potriveşte?

Serviciul dragostei şi cel al dreptăţii Domnului sunt cele care iau acum locul învăţăturilor Sale. Pentru început, suntem martorii a trei vindecări. Leprosul din v. 12 cunoştea puterea lui Isus, dar se îndoia de dragostea Lui: „Dacă vrei, poţi“. Isus voia şi l-a vindecat (Osea 11.3 sf.).Centurionul din Capernaum s-a apropiat condus nu numai de sentimentul autorităţii atotputerniciei Domnului, ci şi de cel al propriei

nevrednicii: „numai rosteşte un cuvânt...“ Această credinţă nemaiîntâlnită L-a mirat şi L-a bucurat pe Domnul Isus. El a dat-o drept exemplu celor care-L urmau, dar ea ne umileşte totodată şi pe noi.Este nevoie ca Învăţătorul să lucreze deopotrivă şi în familiile alor Săi: El o vindecă pe soacra ucenicului Petru.Isus nu S-a ocupat de bolnavi în felul medicilor care consultă, care pun un diagnostic, prescriu un tratament, îşi încasează onorariul şi pleacă. El nu S-a mulţumit numai să vindece, ci „suferinţele noastre le-a purtat şi durerile noastre le-a luat asupra Lui“ (Isaia 53.4), mergând până la sursa lor, care este păcatul. El le-a simţit toate poverile, toate amărăciunile (Ioan 11.35). O asemenea compasiune este mult mai de preţ decât eliberarea propriu-zisă şi aceasta este ceea ce experimentează mulţi credincioşi prin bolile lor.

Cărturarului, care se oferise să-L urmeze pe Domnul oriunde va merge, Domnul nu i-a ascuns faptul că drumul Lui este unul al renunţării totale. Până şi păsările cerului, de care Tatăl ceresc Se îngrijeşte (6.26), o duc mai bine aici decât Însuşi Creatorul lor. Ce umilinţă! El nu avea pe pământ nici unde să-Şi pună capul; numai pe cruce, după ce Şi-a încheiat lucrarea, a putut să-Şi odihnească – sau să-Şi plece – capul (în greacă, acelaşi verb: Ioan 19.30).În v. 21, un alt om răspunde la invitaţia Sa printr-o scuză, aparent justificată: nu era îndreptăţit să participe la înmormântarea tatălui său? Totuşi, oricât de urgentă ar putea părea o datorie, niciun „întâi de toate“ nu poate lua locul celor pe care ni le-a poruncit Domnul (6.33). Ceea ce au hotărât apoi cei doi oameni nu ni se mai spune. Important este să ştim dacă noi am răspuns chemării Domnului Isus.Scena atât de cunoscută şi de frumoasă a trecerii prin furtună ilustrează călătoria credinciosului pe pământ. El întâmpină multe vijelii, dar Salvatorul lui, care este deopotrivă şi Stăpânul stihiilor, este cu el (Psalmul 23.4). El porunceşte vântului şi valurilor, bolilor şi morţii, dar şi puterilor satanice, după cum demonstrează eliberarea celor doi demonizaţi din ţinutul Gadarenilor (sau Ghergheşenilor, sau Gherasenilor).

Bolile pe care Domnul le-a întâlnit, sub diferitele lor forme, şi pe care le-a vindecat, sunt tot atâtea aspecte ale stării triste în care a găsit făptura creată de El. Lepra pune accentul pe întinarea prin păcat; frigurile simbolizează agitaţia necontenită care-i stăpâneşte pe oamenii acestei lumi; demonizatul este direct stăpânit de Satan, în timp ce surdul, orbul şi mutul (v. 27,32; cap. 11.5) au simţurile incapabile să perceapă chemarea Domnului şi nu ştiu să se roage. Paraliticul care a fost adus la Domnul Isus demonstrează totala incapacitate a omului de a face cea mai mică mişcare spre Dumnezeu (comp. cu Ioan 5.7); el nu spune nimic: doar aşteaptă şi ... speră. Dar Doctorul divin (v. 12) ştie că o boală şi mai gravă măcina sufletul acestui paralitic şi începe prin a-l elibera întâi de aceasta: „Iertate sunt păcatele tale“ (v. 2). Ce ar trebui să ne neliniştească mai mult, atât la noi, cât şi la alţii: boala, sau păcatul?Să urmărim acum chemarea lui Matei, aşa cum o relatează chiar el: Matei nu ezită să mărturisească faptul că făcea parte dintre păcătoşii pentru care venise Domnul Hristos.Întrebarea din v. 14, pusă de ucenicii lui Ioan, dă prilejul unei noi învăţături: Pentru a putea cuprinde vinul cel nou al Evangheliei, burdufurile cele vechi ale religiei iudaice nu-şi mai au rostul.

Evangheliile nu pot nici pe departe să cuprindă toate minunile făcute de Domnul Isus (vezi Ioan 21.25). Dumnezeu le-a consemnat în Cuvântul Său numai pe acelea care îşi găsesc un corespondent în învăţătura pe care El vrea să ne-o dea.Învierea fetei fruntaşului sinagogii are, printre altele, o aplicaţie profetică: Domnul este privit ca fiind pe cale să redea viaţa poporului Său, Israel. În tot acest timp (cel de faţă), El este la dispoziţia tuturor acelora care se apropie de El prin credinţă, aşa cum a făcut această femeie (v. 20).În Isus se află suficientă putere pentru a vindeca „orice boală şi orice neputinţă“ (v. 35); în inima Sa se află suficientă dragoste pentru a-Şi purta întregul popor ca Adevăratul Păstor al lui Israel (v. 36) şi, cu toate acestea, chiar dacă pe ici pe colo întâlneşte şi credinţă (aici, din partea celor doi orbi: v. 28,29), El Se loveşte de cea mai cumplită necredinţă (v. 34).Noi, cei care traversăm aceeaşi lume şi ne confruntăm cu aceleaşi nevoi (în mod trist, adesea cu inimi atât de nesimţitoare: Iacov 2.15,16), să-I cerem Domnului să ne dezvăluie mai clar perspectiva măreţului Său seceriş (Ioan 4.35) şi să-L rugăm să scoată noi lucrători (v. 38).

Cei doisprezece ucenici au devenit apostoli (v. 2). În timp ce îi enumeră pe toţi, scriitorul Matei îşi aduce aminte de vechea sa ocupaţie şi o consemnează: „Matei, vameşul...“ (vezi 21.31 sf.). După ce au fost instruiţi prin cuvintele şi prin exemplul divinului Învăţător, a sosit momentul să fie trimişi (apostol înseamnă trimis) ca lucrători la seceriş. Un copil nu merge toată viaţa la şcoală, este evident aceasta, însă, într-un sens, credinciosul este tot timpul în şcoala lui Dumnezeu. Mai devreme sau mai târziu trebuie să ne însuşim lecţiile de bază, în special cele despre totala noastră incapacitate naturală, iar numai după aceea putem fi folosiţi de Domnul.Să mai observăm câteva aspecte de maximă importanţă: Cel care cheamă, care pregăteşte, care trimite, care îndrumă, susţine, încurajează şi îi răsplăteşte pe slujitorii Săi este Domnul. Aceştia nu umblă dintr-un impuls propriu şi nici trimişi de oameni. Ei nu numai că nu aşteaptă nicio plată de la oameni, ci şi dau gratuit ceea ce au primit gratuit. Cât de mult sunt pierdute astăzi din vedere aceste adevăruri simple în creştinătate! Sub formă de comitete, de ierarhii sau de diverse organizaţii, între Domnul şi lucrătorii Săi s-au interpus persoane, adesea bine intenţionate, în detrimentul lucrătorilor şi, mai presus de toate, al lucrării care le fusese încredinţată.

După cum „nu este ucenic mai presus de învăţătorul său“ (v. 24), tot astfel, nimeni nu poate pretinde să fie tratat mai bine decât stăpânul său. Fie creştin, fie evreu în vremea necazului, adevăratul ucenic trebuie să se aştepte din partea lumii nedrepte şi pline de răutate la o împotrivire asemănătoare aceleia cu care a fost întâmpinat Domnul Isus (v. 17,18). Aceasta îi va da însă ocazia să guste şi toate resursele harului, ale acestui har nelimitat care îl cunoaşte şi îl susţine pe cel răscumpărat, păzindu-i până şi un fir de păr (v. 30; vezi 2 Corinteni 12.9).Credinciosul trebuie să facă faţă nu numai urii lumii, ci prea adesea şi ostilităţii cu care este întâmpinat chiar şi în propria familie (v. 36). Să nu se descurajeze! Domnul a anunţat în mod expres că va fi aşa şi a prevăzut resurse şi pentru acest caz.A ne lua crucea înseamnă a ne purta semnul distinctiv al condamnaţilor la moarte; altfel spus, aceasta înseamnă că am terminat cu plăcerile lumii, că am renunţat la voinţa proprie. Din punctul de vedere al oamenilor, aceasta se traduce cu a ne pierde viaţa, însă Învăţătorul combate părerea omenească, afirmând că acesta este singurul mod de a o câştiga. Şi din nou aflăm din gura Domnului Isus că motivul esenţial al acestei atitudini trebuie să fie: „din dragoste pentru Mine“ (2 Corinteni 5.14-15).

Domnul nu S-a mulţumit numai să trimită ucenici: El Şi-a continuat şi propria Sa lucrare, în timp ce Ioan Botezătorul, încă din cap. 4.12, şi-o sfârşise pe a sa, în închisoarea lui Irod. Întrebarea pe care ucenicii lui Ioan vin să I-o pună Domnului Isus din partea acestuia trădează descurajarea şi nedumerirea lui Ioan: «...Acela Căruia Îi fusese marele premergător nu Îşi lua împărăţia şi nu făcea nimic pentru a-l elibera... Nu era El Mesia cel promis?» Domnul îi trimite lui Ioan un răspuns prin care îi pune, cu blândeţe, degetul pe rană (v. 6), însă înaintea mulţimilor dă o mărturie despre Ioan incomparabil mai măreaţă decât despre oricare alt profet (v. 7-15).Când este vorba de intrarea în împărăţie, violenţa (năvala) devine o calitate, şi chiar o calitate indispensabilă (v. 12). Dumnezeu ne deschide toate comorile Lui, dar se cere din partea noastră să dorim fierbinte să avem tot ceea ce El ne oferă, zelul sfânt al credinţei care-şi însuşeşte cu curaj toate promisiunile divine. Vai, câţi tineri şi tinere au rămas la uşă din lipsă de hotărâre şi de forţă, de teama luptelor şi a renunţărilor. Să nu uităm că fricoşii vor fi alături de cei necredincioşi, de ucigaşi şi de toţi ceilalţi păcătoşi care nu s-au pocăit (Apocalipsa 21.8).

În cetăţile Galileii, Domnul Isus a făcut cele mai multe dintre minunile Sale, însă, aşa cum profeţise Isaia, inimile au rămas închise: „Cine a crezut în ceea ce ni se vestise şi cui i s-a descoperit braţul Domnului?“ (Isaia 53.1). Domnul Isus dă totuşi un răspuns la această întrebare, lăudându-L, „în timpul acela“, pe Tatăl: „Tu ai ascuns acestea de cei înţelepţi şi pricepuţi şi le-ai descoperit pruncilor“ (v. 25). Apoi, întorcându-Se spre oameni, i-a chemat: „Veniţi la Mine!“ «Veniţi cu această încredere de copil; nimeni altul în afară de Mine nu vi-L poate descoperi pe Tatăl. Şi învăţaţi nu numai din cuvintele Mele, ci „de la Mine“, din propriul Meu exemplu, „pentru că Eu sunt blând şi smerit cu inima“» (v. 28,29; Efeseni 4.20-21).Lângă Domnul Isus vom găsi două lucruri în aparenţă contradictorii: odihna şi jugul. Jugul este acea piesă grea, de lemn, folosită pentru a înhăma boii şi simbolizează ascultarea şi lucrarea. Jugul Domnului este însă uşor. Pentru Domnul, jugul era reprezentat de voia Tatălui Său, iar împlinirea acestei voi Îi umplea fiinţa de desfătare. În acelaşi fel, cel răscumpărat schimbă oboseala şi povara păcatului (v. 28) cu sacrificiul de bunăvoie al dragostei (2 Corinteni 8.3-5). „Ferice de cei blânzi“, anunţase Domnul Isus în cap. 5.5; nu au ei privilegiul să-I fie Lui asemeni?

După ce a oferit adevărata odihnă a sufletului (11.28,29), Domnul Isus lămureşte că odihna reglementată prin sabat nu-şi mai avea rostul. Referitor la problemele legate de sabat, fariseii căutau să-i prindă întâi pe ucenici (v. 2), apoi pe Însuşi Stăpânul lor (v. 10). Dar El S-a folosit de aceste ocazii pentru a le explica – citându-le pentru a doua oară versetul din Osea 6.6 (v. 7; vezi cap. 9.13 şi Mica 6.6-8) – faptul că tot sistemul bazat pe legea jertfelor fusese pus deoparte (desfiinţat) prin venirea Lui în har. La ce ar fi folosit respectarea celei de-a patra porunci a Legii, când toate celelalte erau călcate? Mila avea şi ea cerinţele ei. Şi ce aroganţă să-I impui să respecte sabatul tocmai Aceluia care l-a instituit! De fapt, cât timp domnea păcatul, nimeni nu se putea odihni, nici omul, împovărat cu el, nici Dumnezeu (Tatăl şi Fiul lucrând împreună pentru a înlătura în acelaşi timp răul şi consecinţele lui: Ioan 5.16-17).Fără să Se lase întrerupt de sfaturile celor răi, Slujitorul desăvârşit Îşi continuă slujirea, lucrând cu un duh de umilinţă, de har şi de blândeţe, care, conform cu Isaia 42.1-4, ar fi trebuit să-i facă să-L recunoască. Cât de nepreţuit este pentru inima lui Dumnezeu acest duh al Slujitorului desăvârşit! (comp. cu 1 Petru 3.4).

Invidioşi pe puterea şi pe autoritatea Domnului Isus, fariseii Îl urăsc pe Învăţătorul şi, pentru că nu-I pot contesta minunile, atunci Îi contestă originea puterii Sale. Cum au mai făcut deja (cap. 9.34; 10.25), ei atribuie domnului demonilor puterea Duhului Sfânt, cea pe care Dumnezeu o dăduse Preaiubitului Său (v. 18; comp. cu Marcu 3.29,30): aceasta era o hulă împotriva Duhului Sfânt, un păcat ce nu putea fi iertat. Lucrarea Domnului, dimpotrivă, era dovada triumfului Său asupra lui Satan, „omul cel tare“: îl „legase“ în pustiu prin Cuvânt (4.3- 10), iar acum îi elibera pe captivii săi (Isaia 49.24-25). Apoi Isus le arată acestor farisei că ei înşişi erau sub stăpânirea lui Satan, asemeni unor pomi răi care fac roade rele.„Din prisosul inimii vorbeşte gura“ (v. 34). Dacă inima noastră este plină de Domnul Hristos, ne va fi imposibil să nu vorbim despre El: „Inima mea clocoteşte... – scriau fiii lui Core în Psalmul 45 – ... spun ce am compus despre Împăratul“. Dar, dacă inima nu ne este plină de Domnul Hristos, gândurile rele ascunse în străfundurile noastre vor ieşi, mai devreme sau mai târziu, pe buze, iar pentru „orice cuvânt nefolositor“ (v. 36), fiecare va da socoteală într-o zi.

Odată cu cap. 12 se încheie prima parte a acestei evanghelii. Pentru că fusese respins ca Mesia de către cei care ar fi trebuit să fie cei dintâi care să-L primească, Isus începe acum să vorbească despre moartea şi despre învierea Sa. Era marea minune care mai rămăsese de împlinit şi despre care iudeii aveau deja o imagine prin istoria lui Iona cel înghiţit de peşte şi redat cu viaţă de către acesta. În acelaşi timp, Domnul le arată acestor cărturari şi farisei zdrobitoarea lor responsabilitate, cu atât mai mare cu cât ei erau mult mai instruiţi decât fuseseră odinioară cetăţenii din Ninive sau decât împărăteasa din Seba, iar El era cu mult deasupra lui Iona sau a lui Solomon!El venise să locuiască în această casă, a lui Israel, alungând demonii şi înlăturând idolatria (comp. cap. 8.31 cu 21.12,13), dar ei nu L-au primit, de aceea casa a rămas goală, ... gata să adăpostească o putere a răului şi mai grozavă decât cea dinainte: aceasta se va întâmpla cu Israel sub domnia lui Antihrist.Versetele 46-50 arată că Domnul Isus nu le mai poate recunoaşte nici chiar pe rudele Sale. El rupe de acum relaţiile pământeşti şi naturale cu poporul Lui şi va explica prin parabolele din cap. 13 ce este Împărăţia cerurilor şi cine poate fi primit în ea.

Inima poporului se împietrise şi, de bunăvoie, îşi închiseseră ochii şi îşi astupaseră urechile (v. 15). De acum, Isus le va vorbi prin parabole, într-un mod ascuns, rezervând învăţăturile Sale numai pentru ucenici. Versetele 18, 36 şi 37 arată că Domnul este întotdeauna gata să le explice alor Săi ceea ce ei doresc să înţeleagă. Biblia cuprinde multe lucruri greu de înţeles şi neclare pentru inteligenţa noastră naturală limitată (Deuteronom 29.29), dar explicaţia o vom primi, la momentul potrivit, dacă o dorim cu adevărat (vezi Proverbe 28.5 sf.). Să nu ne lăsăm deci descurajaţi de pasajele sau de expresiile pe care nu le înţelegem imediat. Să-I cerem Domnului să ne explice Cuvântul Său.Respingerea lui Mesia de către Israel a avut şi o altă consecinţă: negăsind să strângă roade în mijlocul poporului Său, Domnul va începe de acum să semene în lume Cuvântul Evangheliei. Acesta este numit în alt loc „Cuvântul sădit“, care are putere să salveze sufletele (Iacov 1.21). Cu toate că nu este decât un singur soi de sămânţă, nici vorbă ca toţi să primească în acelaşi fel Cuvântul. Întrebarea este: voi cum l-aţi primit?

Între cei care aud Cuvântul, Domnul, Cel care cunoaşte perfect inima omenească, distinge patru categorii de persoane.Prima este comparată cu pământul bătătorit al drumului, devenit tare pentru că este călcat de toată lumea. Nu cumva inima noastră seamănă cu acest drum pe care lumea tot trece, din moment ce Cuvântul nu poate pătrunde în ea?Alţii, asemeni acestor „locuri stâncoase“, sunt cei cu duhuri superficiale, în a căror conştiinţă nu s-a imprimat profund convingerea stării de păcat. În felul acesta, emoţia trecătoare simţită la auzirea evangheliei este doar o credinţă aparentă.Dacă credinţa autentică are în mod necesar rădăcini (nevăzute), cel care o face cunoscut este însă rodul (şi acesta este văzut). Credinţa fără fapte este moartă, sufocată, precum sămânţa căzută „între spini“ (Iacov 2.17).Sămânţa cade însă şi în „pământ bun“, în care spicul, la vremea lui, va putea rodi (se va putea maturiza).Parabola neghinei ne învaţă că vrăjmaşul nu s-a mărginit numai să fure sămânţa bună, de fiecare dată când a putut (v. 19), ci a şi semănat sămânţă rea, „pe când dormeau oamenii“. Pentru că somnul spiritual ne lasă în voia influenţelor rele, suntem îndemnaţi cu stăruinţă să fim vigilenţi (Marcu 13.37; 1 Petru 5.8 etc.).

În cele şase „parabole ale Împărăţiei“ care urmează după cea a semănătorului, Domnul prezintă rezultatul semănăturilor Sale în această lume.Parabola bobului de muştar devenit un copac mare descrie forma exterioară pe care a luat-o Împărăţia cerurilor după respingerea Împăratului, în timp ce a aluatului pus în făină pune accentul pe lucrarea tainică care alterează caracterul ei. Este vremea Bisericii responsabile. După un început foarte timid (câţiva ucenici), creştinismul a cunoscut marea dezvoltare, cea pe care o cunoaştem noi. Succesul şi răspândirea lui în lume nu dovedesc însă câtuşi de puţin binecuvântarea şi aprobarea lui Dumnezeu şi nici vorbă să o pună la adăpost de atacurile lui Satan: chiar de la început, ea a fost invadată de rău (păsările – conform v. 4 şi 19 – şi aluatul).Amestecul care caracterizează creştinătatea de nume este ilustrat şi într-un alt mod: prin parabola neghinei din ogor, pe care Domnul o explică aici. Ştim că numele de creştin este purtat astăzi de toţi cei care sunt botezaţi, fie că sunt, fie că nu sunt copii autentici ai lui Dumnezeu. Domnul mai suportă această stare de lucruri până în ziua secerişului (Apocalipsa 14.15,16). El va arăta atunci, prin trierea finală a unora faţă de alţii, ce reprezenta fiecare dintre ei.

Scurtele parabole ale comorii şi ale mărgăritarului subliniază două adevăruri minunate: preţul nespus de mare cu care Domnul Hristos estimează Adunarea Sa şi pe care l-a plătit pentru a o dobândi: El a vândut tot ce avea, Şi-a dat chiar viaţa, iar în al doilea rând, ilustrează bucuria pe care o găseşte în ea.În v. 47, năvodul evangheliei este aruncat în marea popoarelor. Domnul le spusese ucenicilor Săi că îi va face pescari de oameni. Acum iată-i pe slujitori la lucru. Nu toţi peştii însă sunt dintre cei buni, ... după cum nu toţi creştinii cu numele sunt şi credincioşi autentici. Cuvântul este cel care ne permite să-i deosebim: Peştele bun se recunoaşte după solzi şi după înotătoare (Levitic 11.9-11), iar adevăratul creştin, după armura sa morală, după capacitatea de a rezista la infiltrarea şi la antrenarea în curentul acestei lumi.În afară de comoara pe care Domnul a găsit-o în ai Săi (v. 44), v. 52 ne arată ce are ucenicul în Cuvântul Său. Este el pentru fiecare dintre noi „vistieria“ din care ştim să scoatem „lucruri noi şi lucruri vechi“?Într-un mod lamentabil, acest capitol se încheie, ca şi cel precedent, cu necredinţa mulţimilor: acestea nu vedeau în Isus decât pe „fiul tâmplarului“, motiv pentru care harul Său nu se poate exercita asupra lor.

Capitolul 11 ni l-a prezentat pe Ioan Botezătorul în închisoare. Aici aflăm că fusese aruncat acolo de către Irod (fiul celui din cap. 2). Pentru ce motiv? Pentru că Ioan îndrăznise să-l mustre că o luase pe soţia fratelui său. Acum martorul credincios plăteşte cu viaţa adevărul pe care a avut curajul să-l spună direct regelui. Moartea sa în timpul serbărilor şi a distracţiilor de la curtea regală este plata cerută de cel rău în schimbul plăcerii (comp. cu Iacov 5.5,6). Poate că lui Irod i-a părut rău o clipă, dar el nutrea de mult dorinţa tainică de a-l omorî pe Ioan (v. 5), pentru că ura faţă de adevăr şi ura faţă de cei care îl rostesc merg întotdeauna împreună (Galateni 4.16). Din punct de vedere omenesc, sfârşitul lui Ioan este tragic şi oribil; în ochii lui Dumnezeu însă este sfârşitul triumfător al „alergării sale“ (Fapte 13.25).Printre rânduri citim ceea ce a însemnat pentru Isus vestea morţii precursorului Său. Nu era acesta anunţul respingerii şi al răstignirii Sale? Pare că tristeţea L-a făcut să simtă nevoia de a rămâne singur (v. 13), dar mulţimile veniseră deja după El, iar inima Sa, gândindu-Se numai la alţii, a fost cuprinsă de milă şi El a făcut pentru ei minunea celei dintâi înmulţiri a pâinilor.

Această scenă a corabiei în mijlocul furtunii zugrăveşte poziţia actuală a răscumpăraţilor Domnului. În timp ce El este în ceruri, aparent absent, dar rugându-Se şi mijlocind pentru ei, aceştia au de traversat într-un mod supărător marea agitată a acestei lumi. Este noaptea morală: vrăjmaşul stârneşte împotrivirea oamenilor, acţionând precum vântul şi valurile care fac zadarnice eforturile celor care vâslesc. Dar nu vine Isus în întâmpinarea alor Săi? Vocea Lui cunoscută îi îmbărbătează pe sărmanii ucenici: „Îndrăzniţi, Eu sunt; nu vă temeţi!“ (v. 27). Şi credinţa, sprijinindu-se pe cuvântul Său (vino!), îl poartă pe Petru în întâmpinarea Celui care-l iubeşte. Dintr-o dată însă această credinţă dispare şi Petru se afundă. Ce se întâmplase? Petru şi-a luat privirile de la Învăţătorul Său şi a privit la înălţimea valurilor şi la furia vântului, ca şi cum ar fi fost mai uşor de mers pe o apă liniştită decât pe o mare agitată! Dar a strigat la Domnul şi El i-a venit imediat în ajutor.Apoi Isus este primit în ţinutul Ghenezaretului, unde înainte nu făcuse multe minuni, din cauza necredinţei oamenilor (13.58). Aceasta este o imagine a momentului când poporul Lui, cel care L-a respins, Îl va recunoaşte şi Îl va onora, fiind eliberat prin El.

Zelul religios al fariseilor se mărginea la respectarea cu stricteţe a unor forme exterioare şi a unor tradiţii. Sub această mască evlavioasă (care pe oameni îi poate induce în eroare, nu însă şi pe Dumnezeu), fariseii se lăsau conduşi de toate tendinţele inimii lor fireşti. Au ajuns să se sustragă, din zgârcenie, până şi de la cele mai elementare datorii, precum aceea de a se îngriji de nevoile părinţilor lor (v. 5; comp. cu Proverbe 28.24). Întrebarea Domnului din v. 3 răspunde punct cu punct celei puse de farisei în v. 2.Prin tradiţiile lor, aceştia desfiinţau poruncile lui Dumnezeu. Atunci Isus, Cel pentru care aceste porunci erau o desfătare, îi pune pe aceşti ipocriţi în faţa propriilor lor scripturi. Apoi, spre folosul ucenicilor care fuseseră şi ei încurcaţi de cuvintele Lui, Domnul dezvăluie răutatea inimii omeneşti şi falimentul ei total: mâinile pot fi spălate cu grijă, în timp ce inima rămâne murdară. Recunoaştem cât de real este acest inventar înspăimântător al conţinutului inimii omului, al propriilor noastre inimi (v. 19,20), chiar când îl mascăm cu o înfăţişare respectabilă.

Isus face o vizită în părţile Tirului şi ale Sidonului. Aceste cetăţi păgâne, după cum spusese El, erau mai puţin vinovate decât cele din Galileea, în care făcuse cele mai multe dintre minunile Sale (cap. 11.21,22); ele nu aveau parte de niciuna din binecuvântările „Fiului lui David“ (v. 22) şi erau străine de legămintele promisiunii (Efeseni 2.12). Acesta era şi cazul nostru, al oamenilor dintre naţiuni. Printr-un cuvânt neobişnuit gurii Sale, Domnul începe să sublinieze acest fapt în faţa sărmanei cananite care-L ruga pentru fiica ei. Şi această femeie îşi recunoaşte întreaga nevrednicie. Când ne însuşim poziţia noastră înaintea lui Dumnezeu, harul poate străluci cu toată intensitatea. În adevăr, dacă ar fi vorba de cel mai mic drept sau de cel mai mic merit al omului, atunci nu ar mai fi har, ci lucru datorat (Romani 4.4). Pentru a preţui din ce în ce mai mult măreţia acestui har faţă de noi, nu trebuie să uităm niciodată nimicnicia şi nevrednicia noastră înaintea lui Dumnezeu.După acestea, Domnul Se întoarce din nou spre poporul Său. Potrivit Psalmului 132.15, El îi binecuvântează din belşug hrana şi îi satură cu pâine pe săracii acestui popor. Şi în această a doua minune, ca şi în cea dinainte, El acţionează cu inima mişcată de milă pentru mulţimi (v. 32; cap. 14.14).

Încă o dată fariseii cer un semn (cap. 12.38...); încă o dată Isus le aminteşte de semnul lui Iona: moartea Sa pe care urma să o împlinească. Creştinii de azi, care sunt în ajunul revenirii Lui, nu mai trebuie să aştepte semne înainte de venirea Sa. Credinţa lor se odihneşte pe promisiunea Sa şi nu pe dovezi vizibile, pentru că altfel nu ar mai fi credinţă. Totuşi, câte indicii avem că aici, jos, se apropie sfârşitul istoriei Bisericii! Mândria omului creşte mai mult ca oricând; lumea creştinată manifestă caracteristicile din 2 Timotei 3.1-5. În plus, sunt şi semne exterioare: poporul evreu se întoarce în ţara lui, naţiunile Europei încearcă să se unească în cadrul vechiului imperiu roman... Să deschidem ochii şi să ni-i ridicăm spre cer: Isus revine.Domnul îi lasă pe aceşti necredincioşi şi pleacă (v. 4). Acum însă chiar ucenicii Lui Îl întristează, atât prin lipsa lor de încredere, cât şi prin faptul că nu-şi mai aduc aminte, după cum în cap. 15.16-17 Îl mâhniseră prin lipsa lor de pricepere. Nu suntem şi noi uneori ca ei? Să reţinem îndemnul pe care Dumnezeu ni-l dă prin chiar gura lui Petru, de a arunca asupra Lui toate îngrijorările noastre, căci El Însuşi Se îngrijeşte de noi (1 Petru 5.7).

Din întrebarea pe care Domnul le-o pune ucenicilor Săi aflăm că părerile despre El erau împărţite; şi la fel sunt şi astăzi. Dar tu, cititorule, poţi spune cine este Isus şi ce reprezintă El pentru tine? Tatăl din ceruri i-a dictat lui Petru minunata mărturisire: „Tu eşti Hristosul, Fiul Dumnezeului celui viu!“ (v. 16). Aceasta este temelia de neclintit pe care Domnul va zidi Adunarea Sa, în care fiecare credincios, asemeni lui Petru, va deveni o piatră vie. Cum ar putea izbuti forţele răului împotriva celor care sunt ai lui Hristos şi pe care El Însuşi îi zideşte? Domnul îl va onora pe ucenicul Său cu o misiune specială: aceea de a deschide (prin predicile lui) porţile împărăţiei pentru iudei şi pentru naţiuni (Fapte 2.36; 10.43).„De atunci“, Isus, menţionând Adunarea, va trebui să vorbească şi despre preţul pe care-l va plăti pentru a o dobândi: suferinţele şi moartea Sa. Sărmanul Petru! Cu o clipă înainte vorbise sub inspiraţie divină, iar acum devine un instrument al lui Satan! Vrăjmaşul caută să-L abată şi pe Hristos de la calea Sa de ascultare, dar este recunoscut pe dată şi respins.Isus, Cel care a străbătut primul calea renunţării totale, nu ascunde ceea ce presupune mersul în urma Sa (comp. cu cap. 10.37-40). Suntem noi gata să-L urmăm cu orice preţ? (Filipeni 3.8).

Capitolul 16 se încheia cu gândul la suferinţele şi moartea lui Isus; cap. 17 se deschide cu apariţia Sa în glorie, care răspunde promisiunii făcute ucenicilor (16.28). După dispreţul de care Fiul Său a avut parte de la poporul Israel şi după toate formele de necredinţă pe care Acesta

le-a întâmpinat în capitolul precedent, Dumnezeu a dorit să pună în scenă, în faţa unor martori aleşi dintre oameni, o anticipare a decorului măreţiei Sale imperiale.Ce scenă grandioasă! Cei trei ucenici nu pot însă s-o suporte: teama pune stăpânire peste ei (după ce dormiseră – Luca 9.32). În final, Dumnezeu trebuie să ia cuvântul, pentru ca Preaiubitul Său să nu fie confundat cu cei doi care-L întovărăşeau în glorie. Abia mai târziu, după învierea Domnului, ucenicii vor înţelege semnificaţia acestei minunate viziuni şi li se va permite să o relateze: aceasta este ceea ce va face Petru în cea de-a doua sa epistolă (2 Petru 1.17-18).Dar acum, în timp ce Moise şi Ilie se întorc la odihna lor, Fiul lui Dumnezeu Îşi reia înfăţişarea Sa de OM smerit, cu chip de rob, pe care încetase să o poarte doar pentru o clipă... Şi, coborând de pe munte, Îşi continuă drumul crucii, absolut singur...

Adorarea creştină are efectul de a-l purta pe cel credincios, în duh, sus, „pe munte“, în prezenţa Domnului glorificat. Ce bine ar fi să putem cunoaşte şi noi mai des asemenea momente...! Dar trebuie să ştim să şi coborâm împreună cu El în mijlocul împrejurărilor vieţii din această lume în care împărăţeşte Satan. Aceasta este ceea ce experimentează aici ucenicii. Vindecarea copilului lunatic Îi dă lui Isus ocazia să sublinieze atotputernicia credinţei.Scena din v. 24-27 este în acelaşi timp şi instructivă şi sensibilizatoare. Petru, întotdeauna gata să treacă la fapte înainte de a cugeta, uitând de viziunea gloriei şi de glasul Tatălui, se angajează în numele Învăţătorului său să plătească darea pentru Templu. Isus îl întreabă cu blândeţe dacă s-a văzut vreodată ca un fiu de împărat să plătească taxă către propriul său tată; iar Simon era tocmai cel care Îl recunoscuse cu puţin înainte ca fiind „Fiul Dumnezeului celui viu“ (16.16)! După această clarificare, Domnul îi dă totuşi lui Petru misiunea să plătească această sumă (pe care El nu era dator s-o dea), pentru a-Şi arăta deopotrivă puterea Sa, a Aceluia care stăpâneşte peste întreaga creaţie, inclusiv asupra peştilor mării (Psalmul 8.6,8), precum şi dragostea Sa, a Aceluia care Se asociază cu slabul Său ucenic, plătind în mod egal şi pentru el.

Lumea se complace în poziţia celui mare. Ucenicii nu scapă nici ei de această mentalitate: ei doresc să ştie „cine este deci mai mare în Împărăţia cerurilor“ (v. 1). Domnul le răspunde că primordial este să intre în împărăţie, iar pentru cel intrat acolo, important este să fie nu mare, ci mic. Pentru a le întipări şi mai bine în inimi această învăţătură, cheamă un copilaş şi îl aşază în mijlocul lor.Avem poate şi noi copii mici în jurul nostru: ei sunt aşezaţi lângă noi ca modele de încredere şi de simplitate. Să ne ferim să nu-i dispreţuim din pricina slăbiciunilor lor, a neştiinţei sau a naivităţii lor. Mai mult însă decât aceasta, să ne ferim să nu-i facem să păcătuiască (sau să se mânie). Exemplul rău al unuia mai vârstnic este cea mai rea cursă întinsă celor mai mici. Isus repetă aici ceea ce spusese deja cu privire la prilejurile de cădere (comp. v. 8,9 şi cap. 5.29,30).Departe de a-i dispreţui pe aceşti micuţi, Dumnezeu răspunde la slăbiciunea lor printr-o grijă deosebită: responsabilizează îngeri să vegheze asupra lor. Şi să nu uităm că Domnul Isus a venit pentru a-i mântui (v. 11), astfel că ei beneficiază de lucrarea Lui chiar dacă mor înainte de a fi atins vârsta responsabilităţii. Parabola cu oaia rătăcită ne învaţă ce valoare are un singur mieluşel pentru Bunul Păstor.

Domnul explică în ce fel trebuie rezolvate nedreptăţile între fraţi (v. 15-17) şi putem lega de aceasta învăţătura Sa cu privire la iertare (v. 22; comp. cu Efeseni 4.32 şi cu Coloseni 3.13). El foloseşte această ocazie şi pentru a reveni asupra subiectului Adunării, dându-ne o promisiune de importanţă capitală: „Unde sunt doi sau trei adunaţi în Numele Meu, acolo Eu sunt în mijlocul lor“ (v. 20). Prin această prezenţă sunt satisfăcute toate nevoile celei mai slabe adunări de credincioşi strânşi în Numele lui Isus. Poate oare lipsi binecuvântarea când Cel care îi este izvorul Se află acolo, în mijlocul celor care se sprijină pe El? Această promisiune se raportează aici în special la autoritatea conferită Adunării (de a lega şi de a dezlega) şi la rugăciunea a doi sau trei căreia i se acordă tot ce ar cere. Din nefericire, unii creştini par să fi uitat importanţa adunărilor de rugăciune.Parabola cu sclavul care datora zece mii de talanţi (o sumă fabuloasă) aminteşte de datoria incalculabilă pe care Dumnezeu a achitat-o prin Hristos (Ezra 9.6). Ce sunt, faţă de aceasta, micile nedreptăţi pe care noi le suferim? Mila divină de care am avut parte ne cere să arătăm şi noi, la rândul nostru, milă.

La începutul acestui capitol, Isus, răspunzând la o întrebare a fariseilor, condamnă încă o dată divorţul (vezi 5.31,32).După aceasta, El îi binecuvântează pe copilaşii care sunt aduşi la El şi îi mustră pe ucenicii care voiau să-i oprească. Facem şi noi parte dintre aceia care aduc, prin rugăciune, suflete tinere la Domnul? sau, dimpotrivă, dintre aceia care îi împiedică să vină, poate printr-un exemplu rău?În v. 16 vedem un tânăr care se apropie de Isus cu o dorinţă binevenită, să obţină viaţă eternă, numai că întrebarea lui era pusă greşit, iar Domnul vrea să-l facă pe vizitatorul Său să înţeleagă acest lucru. «Vrei să faci binele (sau: un lucru bun)? Ei bine, iată poruncile!» Răspunsul tânărului arată că el nu-şi dădea seama că era incapabil să facă vreun bine, cât de mic. Atunci Domnul îi explică faptul că în inima lui locuieşte un idol: bunurile sale trecătoare (proprietăţile sale), un obstacol care împiedică pe atât de multe persoane să vină la Domnul Hristos şi să-L urmeze! Nu, viaţa eternă nu se primeşte făcând binele. Şi nici cel mai bun temperament, însoţit de cele mai înalte aptitudini naturale, nu ne ajută la nimic ca să o merităm, ... pentru că viaţa eternă nu se primeşte pe merit, ci în dar: este darul fără plată al lui Isus, făcut tuturor acelora care-L urmează (Ioan 10.28).

Problema care-i frământa atât de mult pe ucenici, aceea de a şti cine va fi cel dintâi şi cine cel din urmă în Împărăţia cerurilor, este ilustrată acum printr-o nouă parabolă.Probabil că şi noi am fi dispuşi să luăm partea lucrătorilor nemulţumiţi şi să considerăm nedrept modul de a răsplăti al acestui stăpân. Dar să privim povestirea mai îndeaproape: Lucrătorii care veniseră de dimineaţă se învoiseră cu proprietarul (v. 2,13): ei îşi estimaseră munca la un anumit preţ. Următorii însă se încrezuseră în gospodar, că le va fixa el „ce va fi drept“ (v. 4,7). Aceştia din urmă nu au ce să regrete. În Împărăţia cerurilor, răsplata nu este niciodată un drept. Toţi sunt „robi netrebnici“, potrivit cu Luca 17.10: nimeni nu merită nimic. Totul depinde de harul suveran al lui Dumnezeu şi fiecare primeşte ceea ce-i este necesar pentru a trăi, indiferent de cât a lucrat.Pe de altă parte, lucrătorii din ceasul al unsprezecelea, nu sunt ei, de fapt, cei mai defavorizaţi dintre toţi, din moment ce au pierdut ocazia şi bucuria de a-i sluji acestui stăpân bun în cea mai mare parte a zilei?În istoria căilor lui Dumnezeu, primii lucrători, cei care s-au învoit cu stăpânul, îl reprezintă pe Israel sub legământ; cei din ceasul al unsprezecelea vorbesc despre „naţiuni“ ca subiect al harului lui Dumnezeu.

Este o problemă intimă şi deosebit de solemnă, cu privire la care Domnul Isus caută înţelegerea ucenicilor Săi: este vorba de suferinţele şi de moartea care-L aşteptau la Ierusalim. Mama lui Iacov şi a lui Ioan alege însă tocmai acest moment pentru a-I cere Domnului să-i satisfacă interesele: ea ar fi fost mândră să-şi vadă fiii ocupând locurile de cinste în Împărăţia lui Mesia; iar ceilalţi zece aleg tot acest moment pentru a-şi arăta indignarea. Nemulţumirea lor se născuse, probabil, nu din faptul că cererea acelei mame era egoistă şi inoportună, ci pentru că, în taină, fiecare avea ambiţia de a ocupa acel loc (Luca 22.24). Ce trist că, după tot ce le spusese Domnul şi după ce aşezase un copilaş în mijlocul lor, ei nu înţeleseseră şi nu reţinuseră nimic! Dar să nu-i judecăm! Cât de greu ne este şi nouă să ne însuşim lecţiile: aceleaşi lecţii! Cât de mult semănăm cu ei!Atunci Învăţătorul, fără niciun reproş, cu o răbdare nesfârşită, Îşi reia învăţăturile, recurgând, de astă dată, la propriul Său exemplu, cel din v. 28, tema eternă a adorării celor răscumpăraţi.Urmându-Şi calea care suia spre Ierusalim, Isus vindecă doi orbi la porţile Ierihonului. Subliniem la aceştia frumoasa stăruinţă a credinţei lor, iar la Domnul, compasiunea Sa fără margini.

În fiecare dintre primele trei evanghelii, trecerea prin Ierihon şi intrarea în Ierusalim marchează începutul ultimei părţi a călătoriei Mântuitorului nostru pe pământ. Împlinirea versetului din Zaharia 9.9 era pentru Israel încă o dovadă că Cel care venise să-l viziteze era chiar Mesia al său. Imposibil să-L confundăm cu vreun altul: „El este drept şi aduce mântuire, este smerit şi călare pe un măgar...“ (Zaharia 9.9)! De obicei, un rege se prezintă mândru şi impunător, intrând triumfător în capitala lui, călare pe un cal de luptă, în fruntea oştilor sale; un împărat umil şi blând este însă ceva străin de gândirea omenească.Aceste trăsături ale harului şi ale blândeţii nu-L împiedică nicidecum pe Domnul să acţioneze cu cea mai mare severitate atunci când vede drepturile lui Dumnezeu călcate în picioare (v. 12...). La fel trebuie să fie şi trăsăturile celor care sunt ucenicii Săi: blândeţea care trebuie să-i caracterizeze să nu excludă nimic din cea mai mare fermitate a lor (1 Corinteni 15.58).Prezenţa lui Isus în Templu are efecte diferite: în primul rând, o curăţire imediată, în acelaşi timp cu vindecarea prin har a infirmilor care vin la El; apoi lauda din partea copiilor, deopotrivă cu indignarea şi cu împotrivirea din partea vrăjmaşilor adevărului.

În drum spre Ierusalim, Domnul Isus înfăptuieşte o minune care, în mod cu totul excepţional, nu este o minune a dragostei, ci un semn de avertizare asupra judecăţii care urma să se abată asupra poporului. Să privim spre acest smochin: Nimic altceva decât frunze! Sunt prezente toate formele exterioare ale evlaviei, dar niciun fruct! Aceasta era starea lui Israel ... şi la fel este a tuturor aşa-zişilor creştini!Această minune Îi dă Domnului Isus ocazia să le reamintească ucenicilor de atotputernicia rugăciunii credinţei. Apoi El intră din nou în Templu, unde mai-marii poporului urmează să-I conteste autoritatea. Prin întrebarea Sa, Domnul îi face să înţeleagă că ei nu-l pot recunoaşte această autoritate, pentru că nu recunoscuseră mai întâi misiunea lui Ioan Botezătorul. Asemeni celui de-al doilea fiu dintr-o altă parabolă (Luca 15.29), preoţii de seamă şi bătrânii poporului declarau cu tot dinadinsul că împlineau voia lui Dumnezeu, însă, în realitate, aceasta era pentru ei literă moartă (Tit 1.16). Alţii, dimpotrivă, odinioară răzvrătiţi, păcătoşi recunoscuţi, s-au pocăit la glasul lui Ioan şi apoi au împlinit această voie.Copii care proveniţi din familii creştine, pentru noi există cel puţin riscul de a fi întrecuţi, în drumul nostru spre cer, de către aceia pe care acum îi privim poate cu dispreţ sau cu superioritate (vezi 20.16)! Să ne gândim la responsabilitatea care ne revine!

O altă parabolă ilustrează starea jalnică a poporului şi a răilor săi conducători. Dumnezeu aştepta roade de la via Sa, Israel. Nu neglijase nimic din ce trebuia să facă pentru a le obţine (comp. cu Isaia 5.1,2). Evreii însă (şi oamenii în general) au dovedit nu numai incapacitatea lor de a le produce, ci şi un duh de răzvrătire şi de ură împotriva Stăpânului tuturor lucrurilor. Ei nu numai că nu i-au recunoscut, dar i-au şi respins pe slujitorii Acestuia, pe profeţi, iar acum se pregătesc să-L înlăture – şi încă în ce fel – pe Însuşi Moştenitorul, pentru a rămâne ei singurii stăpâni peste moştenire – adică peste lume (1 Tesaloniceni 2.15).Domnul întâi îi provoacă pe aceştia să-şi rostească propria sentinţă (v. 40,41), apoi le arată că El Însuşi este „piatra din capul unghiului, aleasă şi preţioasă“, pe care Dumnezeu o pusese în Israel, însă pe care ziditorii (căpeteniile iudeilor) nu o doriseră, potrivit cu Psalmul 118.22,23. Astfel El a devenit, în acelaşi timp, şi piatra unghiulară a unei „case spirituale“, Adunarea, şi „o stâncă de cădere“ pentru cei neascultători (1 Petru 2.4-8). Conform acestui pasaj, Domnul Hristos este, în esenţă, piatra de încercare a credinţei: Preţioasă înaintea lui Dumnezeu şi având acelaşi preţ şi pentru noi, cei care credem, El este respins de oameni şi devine o „piatră de poticnire“ pentru cei necredincioşi.

Parabola nunţii fiului de împărat, care vine în completarea celei a viticultorilor cei răi, arată ce se va întâmpla după respingerea Moştenitorului. Iudeii, cei dintâi invitaţi, refuză harul vestit de apostoli (robii din v. 3), determinându-i pe aceştia să se întoarcă spre naţiuni (Fapte 13.46).Dumnezeu le acordă oamenilor onoarea şi harul de a-i invita. Şi voi aveţi în mâini invitaţia Sa. Ce dureros însă că dispreţul şi împotrivirea sunt răspunsurile majoritare pe care El le primeşte (Evrei 2.3). Nu este de ajuns să fii invitat (v. 3); trebuie să accepţi şi să vii ... să vii aşa cum a poruncit Dumnezeu, adică îmbrăcat cu haina îndreptăţirii pe care o oferă Însuşi Împăratul (comp. cu Filipeni 3.9). Omul din v. 11, cel care crezuse că hainele lui ar fi fost potrivite, îi reprezintă pe aceia care-şi închipuie că pot fi primiţi în cer pe temeiul propriei lor dreptăţi; ei se alătură Bisericii, fără a-L primi însă pe Hristos ca Mântuitor personal (5.20; Romani 10.3,4). Cât de încurcaţi vor fi aceştia şi ce soartă groaznică vor avea în final!Surzi faţă de toate aceste învăţături, fariseii şi irodianii se apropie cu o întrebare gândită să-L „prindă“ pe Isus. El însă discerne imediat cursa mascată prin linguşiri, iar răspunsul Său neaşteptat întoarce săgeata înspre aceia care o trimiseseră.

Este rândul altor împotrivitori, a saducheilor, să vină la Domnul cu o întrebare inutilă. Aceştia se gândesc să demonstreze prin relatarea lor absurditatea învierii. Înainte de a le da dovezi prin Scripturi cu privire la înviere, Isus Se adresează conştiinţei acestor oameni şi le arată că ei vorbesc fără să cunoască Cuvântul, pe baza nesigură (şi întotdeauna falsă) a propriilor lor gânduri. Aceasta este ceea ce fac astăzi multe persoane, în special cele aparţinând sectelor rătăcirii şi ale pierzării.Învinşi pe terenul Scripturii, vrăjmaşii adevărului trec din nou la atac (v. 34-40). Ei primesc, drept răspuns, un rezumat perfect al întregii legi, ... care-i condamnă fără drept de apel. La rândul Său, Isus le pune interlocutorilor Săi o întrebare care le închide gura. Respins, Cel care este în acelaşi timp şi Fiul şi Domnul lui David urmează să ocupe o poziţie glorioasă. Iar aceia care, în ciuda tuturor, voiau să rămână vrăjmaşi ai Săi îşi vor găsi şi ei locul care le este rezervat: ... ca aşternut al picioarelor Lui (v. 44). Este întotdeauna impresionant să vedem persoane atât de hotărâte să-şi urmeze propria cale, încât refuză să se încline şi în faţa celor mai clare învăţături biblice (2 Timotei 3.8).

Isus, Cel care a dejucat toate atacurile conducătorilor religioşi, acum îi pune în gardă pe ucenici şi pe cei din mulţime cu privire la aceştia. Ceea ce ei spuneau era, în general, foarte bine, dar, din nefericire, făceau cu totul altceva (vezi 21.30). Noi, cei care am învăţat probabil atâtea adevăruri biblice şi care ştim în anumite situaţii să le amintim chiar şi altora, suntem noi siguri că le punem în practică? (Ioan 13.17; Romani 2.21).Câtă deosebire între aceşti conducători religioşi şi Domnul Hristos, singurul conducător autentic (v. 8,10)! Ei recomandau legea – El o împlinea (5.17 notă: revela plinătatea lui Dumnezeu prefigurată în lege). Ei puneau asupra altora „poveri grele şi greu de purtat“ (v. 4) – El îi chema pe cei „trudiţi şi împovăraţi“ pentru a le da odihnă (11.28). Ei îşi alegeau primele locuri (v. 6) – El, de la iesle până la cruce, a ocupat constant cel din urmă loc. El a fost slujitor înainte de a fi conducător (v. 11). Nimeni nu va fi înălţat mai sus, pentru că nimeni nu s-a smerit mai adânc. De partea lor însă, aceşti cărturari şi farisei care căutaseră propria lor glorie vor merge spre ruina şi pierzarea lor. În locul „fericirilor“ de la începutul slujbei Sale, Domnul trebuie să pronunţe acum de şapte ori îngrozitorul „vai“ împotriva acestor oameni atât de responsabili.

Prin cuvinte furtunoase, Domnul îi condamnă grav pe aceia pe care i-am putea numi clerul lui Israel. Aceste călăuze oarbe erau de două ori vinovate: nu numai că nu intrau ele însele în Împărăţia cerurilor, ci, în plus, abuzau de poziţia lor de autoritate pentru a-i împiedica şi pe alţii să intre (v. 13). Tipicari (sau exigenţi) în lucrurile mărunte, ei le neglijau pe cele importante: judecata, mila şi credincioşia (v. 23). În felul acesta, masca lor ipocrită încă înşela încrederea celor simpli. Isus, plin de indignare, le descoperă adevărata faţă: sunt „morminte văruite“ (morţi pe dinăuntru), „şerpi“, ucigaşi, fii de ucigaşi.Înainte de a părăsi Templul şi de a lăsa goală această casă în care Dumnezeu nu-Şi mai găsea locul, Isus Se exprimă în termeni dramatici (răscolitori) cu privire la judecata care avea să se abată asupra Ierusalimului. Ce puţin înţelegem noi din ce a însemnat pentru inima Lui, de o sensibilitate divină, acest dispreţ faţă de oferta harului! Nu vreţi să veniţi... (22.3: „n-au vrut să vină“ – Osea 11.7): ce cuvânt copleşitor! Dintre cei care vor trebui să-l audă într-o zi, cine va putea să-L facă atunci răspunzător

pe Dumnezeu de nenorocirea lui veşnică? Mântuirea în Domnul Hristos i-a fost oferită, însă el nu a vrut s-o primească.

Ucenicii nu au ezitat să-I împărtăşească Domnului cât de mult se mândreau ei cu Templul a cărui semeţie părea să sfideze vremurile, ... dar care în curând urma să fie distrus. Atunci Domnul, luându-i deoparte, le expune pe parcursul a două capitole, 24 şi 25, cum se vor succeda evenimentele profetice. Înainte de a le răspunde una câte una la toate cele trei întrebări puse de ucenici (când se vor întâmpla aceste lucruri? – v. 15-28; care va fi semnul venirii Sale? – v. 29-31; care va fi semnul sfârşitului veacului acestuia? – v. 32-51), Domnul începe prin a Se adresa conştiinţei lor (v. 4). Un adevăr trebuie să aibă întotdeauna un efect moral: de exemplu, de a înteţi teama de Dumnezeu sau de a înflăcăra dragostea pentru Domnul. Fără aceste rezultate, adevărul ar hrăni doar curiozitatea, iar cugetul (sau conştiinţa) s-ar împietri.Aici ucenicii sunt puşi în gardă exact cu privire la aceasta. Ei sunt tot „copilaşi“ în credinţă; Îl cunosc pe Tatăl, pe care Isus li L-a descoperit (11.27), dar nu sunt încă înarmaţi împotriva celor pe care 1 Ioan 2.18 îi numeşte „mulţi antihrişti“, adică împotriva acelora care răspândesc diverse erezii, motiv pentru care ei au nevoie să fie avertizaţi. Satan caută să înşele prin contrafaceri (2 Tesaloniceni 2.9,10), dar noi, ca unii care suntem avertizaţi, să nu ne lăsăm tulburaţi (v. 6), ci să veghem, astfel ca dragostea noastră faţă de Dumnezeu şi faţă de fraţi să nu se răcească.

Evenimentele anunţate în aceste versete îl privesc pe Israel şi ele nu vor avea loc decât după răpirea Bisericii. Pentru a dovedi şi mai bine că acestea sunt consecinţele respingerii Lui, prezentată în capitolele precedente, Domnul Se adresează ucenicilor ca şi cum generaţia lor ar fi aceea care trebuia să treacă prin această perioadă de groază. În realitate, când Antihrist va ademeni naţiunile, când va pângări Templul (v. 15) şi îi va persecuta pe credincioşi (v. 16...), creştinii din dispensaţia actuală nu vor mai fi pe pământ. În felul acesta putem înţelege că toate avertismentele şi încurajările date aici nu ne privesc direct, însă Isus Însuşi are un interes deosebit faţă de împrejurările care preced venirea Lui în glorie (v. 30). El Se gândeşte cu o afecţiune deosebită la credincioşii care vor suferi atunci. De asemenea, El presupune că şi aceia pe care îi numeşte prietenii Săi împărtăşesc acelaşi interes şi aceeaşi simpatie (Ioan 15.15). Faptul că El ne vorbeşte despre acestea mai dinainte (v. 25) arată încrederea şi dragostea Lui (comp. cu Geneza 18.17). Nu sunt aceste motive suficient de convingătoare pentru a ne determina să căutăm să înţelegem această profeţie? Cu siguranţă, şi, în plus, este un izvor de îndemnuri, de folos în orice vreme pentru toţi credincioşii Domnului, îndemnuri precum: „Răbdaţi!“ (v. 13), „Rugaţi-vă!“ (v. 20) şi „Vegheaţi!“ (v. 42).

Domnul Îşi întrerupe expunerea Sa profetică pentru a-i îndemna pe ai Săi la veghere şi la lucrare. Judecata asupra lumii va cădea pe neaşteptate şi îi va lovi şi pe necredincioşi şi pe batjocoritori. În acelaşi timp însă, ea îi va atinge şi pe cei indiferenţi, pe cei nehotărâţi şi pe copiii cu părinţi creştini care nu sunt şi copii ai lui Dumnezeu. Este cumva aceasta şi situaţia ta? „De aceea şi voi fiţi gata“ (v. 44) ne îndeamnă Domnul pe fiecare în parte.În v. 45, o frumoasă slujbă este aşezată înaintea celor rânduiţi de El: aceea de a împărţi în jur hrana Cuvântului (Fapte 20.28; 1 Timotei 1.12). Pentru aceasta sunt de îndeplinit două condiţii: Credincioşia, pentru a cunoaşte Cuvântul şi a nu ne abate de la el, şi priceperea, pentru a şti cum să-l folosim potrivit cu nevoile şi cu situaţiile altora. În cercul larg al creştinătăţii sunt însă şi robi răi; aceştia stăpânesc cu asprime peste suflete şi se îmbată de plăcerile lumii (comp. cu 1 Tesaloniceni 5.7...). Din ce cauză? Pentru că, în străfundul lor, aceştia nu cred în întoarcerea Stăpânului. Slujitorul Domnului Hristos nu poate fi credincios şi priceput decât dacă păzeşte un fericit secret: în fiecare zi, el Îl aşteaptă pe Domnul. „Sufletul meu aşteaptă pe Domnul mai mult decât aşteaptă străjerii dimineaţa“, scrie psalmistul (Psalmul 130.6).

Potrivit obiceiului oriental, mirele care venea noaptea pentru sărbătoarea nunţii sale era escortat de lumini purtate de fete tinere, prietene ale miresei (noi le numim astăzi domnişoare de onoare; comp. cu Psalmul 45.9,14). Domnul foloseşte această imagine emoţionantă pentru a ne arăta cum trebuie aşteptat El, Mirele ceresc. Lucru trist însă, în adunările lor, creştinii nu şi-au mai dat osteneala în această aşteptare! Somnul spiritual a pus stăpânire pe toţi aceştia şi a durat multe secole. A trebuit ca, în istoria recentă a Bisericii, într-un moment numit pe drept „Trezirea“, să răsune acest „strigăt de la miezul nopţii“: „Iată mirele...!“ (v. 6). Domnul vine! Ca urmare, a apărut o diferenţă: Fecioarele înţelepte aveau ulei în candelele lor; în acelaşi fel, adevăraţii credincioşi sunt pregătiţi pentru venirea Domnului, iar lumina lor, cea a Duhului Sfânt, poate străluci în noaptea lumii. Alte persoane, precum fecioarele nechibzuite, au mărturisit că-L aşteaptă pe Domnul, fără să aibă viaţa Lui. Ele purtau pe nedrept frumosul nume de creştini. Ce jalnică iluzie şi ce deşteptare cutremurătoare!O, dacă s-ar întreba fiecare, până când mai este timp: Am eu ulei în candelă? Sunt eu pregătit pentru venirea Lui? (Romani 8.9 sf.).

Parabola celor zece fecioare se referea la aşteptarea Domnului. Cea a talanţilor va privi latura slujirii. Viaţa creştinului, după întoarcerea la Dumnezeu, are două caracteristici: „să slujiţi unui Dumnezeu viu şi adevărat şi să aşteptaţi din cereuri pe Fiul Său“ (1 Tesaloniceni 1.9-10). A aştepta nu înseamnă nicidecum a nu face nimic până la venirea Lui, ci fiecare răscumpărat are privilegiul de a putea lucra pentru El. În acest scop, fiecare a primit un anumit număr de talanţi pe care are răspunderea de a-i valorifica: sănătate, memorie, inteligenţă, timp liber, bunuri materiale... Mai presus de toate însă, el are Cuvântul divin împreună cu cunoştinţa care decurge din acesta (1 Corinteni 2.12).Dragi prieteni, chiar dacă suntem mântuiţi, putem totuşi să ne asemănăm, mai mult sau mai puţin, cu robul cel rău. Suntem noi siguri că n-am lucrat într-un mod egoist, leneş sau în alt fel necinstit, îngropând unul sau altul dintre aceşti talanţi care-I aparţin Domnului? Cum anume Îi vom da noi socoteală când va veni? Ne va putea El face să intrăm în bucuria Sa, cea a lucrării împlinite şi a dragostei satisfăcute, bucurie care Îi era şi Lui „pusă înainte“ (Evrei 12.2)? Răsplata este aceeaşi pentru primii doi robi, şi aceasta pentru că Domnul pune preţ nu pe rezultatele cantitative (întotdeauna „puţine lucruri“), ci pe credincioşie.

Versetul 31 reia cursul profeţiei de unde a fost el întrerupt în v. 30 şi 31 din cap. 24, adică de la venirea Domnului în glorie pentru poporul Său pământesc. Pentru naţiunile prezente pe pământ (v. 32), atunci va suna fie ceasul răsplătirii, fie cel al pedepsei. Criteriul de diferenţiere va fi modul în care i-au primit pe ambasadorii Împăratului (fraţii Săi – aici, iudeii – v. 40), când aceştia vesteau evanghelia împărăţiei (cap. 24.14).Unii au dorit să se slujească de această parabolă pentru a susţine doctrina mântuirii prin fapte. Este clar însă că aici suntem în afara perioadei Bisericii şi a credinţei creştine propriu-zise.Totuşi, lăsând deoparte problema mântuirii, declaraţia Împăratului este plină de învăţăminte pentru noi, creştinii. Dacă Domnul Isus ar fi astăzi pe pământ, cât de dispuşi am fi noi să-L primim, să-l slujim, pe scurt, să satisfacem cele mai mici dorinţe ale Sale? Aceste ocazii sunt la îndemâna noastră în fiecare zi: darurile, ospitalitatea, vizitele sau tot ceea ce facem cu dragoste pentru cineva sunt în primul rând pentru El (comp. cu Ioan 13.20; 1 Corinteni 12.12). Reversul este un semnal de alarmă: ce nu facem este un refuz îndreptat înspre Domnul.

Domnul Şi-a încheiat învăţăturile. Acum urmează să se împlinească cele din urmă evenimente. În timp ce la Ierusalim se ţine „sfatul celor răi“ (v. 3-5), o scenă cu totul diferită se desfăşoară în Betania. Respins şi urât de mai-marii poporului Său, Isus găseşte printre credincioşii umili acceptare, iubire, dragoste şi, am putea spune, adorarea care I se cuvine. Negăsindu-Şi loc în Templu, a fost primit în casa lui Simon leprosul. I-a fost refuzată împărăţia, însă un parfum de mare preţ Îi este turnat pe cap, simbol al ungerii imperiale: această femeie Îl recunoaşte şi Îl onorează ca Mesia al lui Israel. „În timp ce împăratul este la masa lui, nardul meu îşi răspândeşte mirosul“ (Cântarea Cântărilor 1.12). Domnul

a fost singurul care a înţeles şi a apreciat fapta ei. Dar ce contează? Din moment ce El găseşte plăcere în aceasta, nimeni nu are dreptul să o necăjească pe această femeie.Odată cu v. 14 trecem din nou la o scenă a întunericului. Trădătorul Iuda, cel care respirase şi el mirosul parfumului, îşi împlineşte dispoziţia şi îşi primeşte plata: treizeci de arginţi, preţul unui rob. Dar profetul Zaharia îl numeşte, nu fără ironie, preţ scump, pentru că era cel cu care trebuia să fie estimat Fiul lui Dumnezeu (Zaharia 11.13).

Ne putem oare imagina care au fost sentimentele Domnului în timp ce mânca acest Paşte cu ucenicii Săi...? Paştele acela era un simbol a ceea ce avea să fie El Însuşi în realitate. Încă câteva momente şi Mielul Sfânt de Paşte va fi sacrificat (1 Corinteni 5.7). Dar mai înainte El trebuia să le dea ucenicilor o dovadă deosebită a dragostei Sale. În fiecare an de la măreaţa noapte a exodului, Paştele prefigura o lucrare ce avea să fie înfăptuită (în viitor). Din acea zi, cina îi aminteşte celui credincios, în prima zi a fiecărei săptămâni, că lucrarea este împlinită. Ori de câte ori o celebrăm, noi „vestim moartea Domnului, până vine El“ (1 Corinteni 11.26).După ce le-a împărţit pâinea, Isus le-a dat alor Săi paharul, spunându-le: „Beţi toţi din el“ (v. 27). Dorea ca fiecare dintre ei să participe cu El la această masă a dragostei (afară de Iuda care ieşise – Ioan 13.30). Sunt ei demni de aceasta? Petru avea să se lepede de El, iar toţi ceilalţi să-L părăsească şi să fugă. Cu toate acestea, Isus le spune – cum le vorbeşte şi celor răscumpăraţi ai Săi: „Beţi toţi“. Apoi le explică valoarea inestimabilă a sângelui Său care va fi vărsat „pentru mulţi, spre iertarea păcatelor“. Iubit cititor, te numeri tu printre aceşti „mulţi“? Dacă da, cum vei răspunde la dorinţa pe care Şi-a exprimat-o Domnul Isus? (comp. cu Psalmul 116.12-14).

Plin de încredere în sine însuşi, Petru se declară gata să moară împreună cu Domnul, dar, cum vom vedea, nu va merge prea departe.Apoi Isus, după ce i-a îndemnat pe ucenici să vegheze şi să se roage împreună cu El, merge singur în grădina unde trebuia să dea dovada supremă a devotamentului Său în împlinirea voii Tatălui. Această voinţă, care n-a încetat să fie plăcerea Fiului, implică acum două lucruri grozave: El să fie părăsit de Dumnezeu, lucru nespus de trist pentru inima Preaiubitului Său, şi, de asemeni, să poarte povara păcatelor, suferind moartea ca plată pentru aceasta, lucru care-L tulbura profund pe Omul desăvârşit. Astfel, sufletul Îi este cuprins de tristeţe şi de nelinişte (v. 37). El realizează tot ceea ce reprezintă acest drum al crucii, de la care Satan încearcă să-L abată în acest ceas, angajându-şi pentru aceasta toate eforturile. Dar El primeşte paharul din mâna Tatălui Său: „Facă-se voia Ta!“ (v. 42).În harul Său, Dumnezeu ne-a permis să asistăm la această luptă a Mântuitorului din Ghetsimani şi să auzim rugăciunea Lui spontană şi dureroasă. Să ne păzească Domnul să avem, precum cei trei ucenici (care totuşi erau cei mai apropiaţi de El), inimi aţipite şi indiferente la suferinţa Lui! Gândind la această suferinţă, El să ne deschidă inimile, umplându-le de recunoştinţă şi de adorare!

Un ucenic nu adormise ca şi ceilalţi. Acesta era Iuda. Iată-l că vine în fruntea unei mulţimi ameninţătoare pentru a pune mâna pe Isus. Şi ce mijloc îşi alesese nenorocitul pentru a-L arăta pe Învăţătorul lui? O sărutare ipocrită! „Prietene, pentru ce ai venit?“ (v. 50), îi spune Mântuitorul. Este cea din urmă întrebare, pusă tocmai pentru a cerceta sufletul nenorocitului Iuda. De acum este însă prea târziu pentru „fiul pierzării“ (Ioan 17.12). Aceste săgeţi care ţinteau conştiinţa (vezi şi v. 55) sunt singura apărare a Celui care S-a predat de bunăvoie. Cei doisprezece Îl părăsesc, dar, în acelaşi moment, mai mult de douăsprezece legiuni de îngeri sunt «cu arma la picior», gata să intervină la cererea Sa către Tatăl. Toată puterea lui Dumnezeu este la dispoziţia Lui, dacă ar fi dorit s-o folosească. Soseşte însă ceasul Său. Departe de a Se ascunde sau de a Se apăra, El opreşte braţul ucenicului prea impulsiv, care, cu o clipă mai târziu, îşi arată măsura „curajului“, fugind ca şi ceilalţi tovarăşi ai lui.În palatul marelui preot însă, cărturarii şi bătrânii sunt deja strânşi în plină noapte, pentru a înfăptui cea mai mare nedreptate (Psalmul 94.21).

Mai-marii poporului Îl au pe Domnul Isus în mâinile lor. Le lipseşte însă un motiv care să le permită să-L condamne, pentru că Omul desăvârşit nu le dăduse niciun prilej pentru a-L acuza. Sunt nevoiţi pentru aceasta să folosească împotriva Lui „unele mărturii mincinoase“ (Psalmul 27.12; 35.11,12). Dar chiar şi acestea sunt greu de găsit, pentru că trebuia totuşi să aibă măcar o aparenţă de realitate. În sfârşit, se înfăţişează doi martori falşi care prezintă un cuvânt sucit (v. 61; Ioan 2.19). Ceea ce le serveşte însă ca pretext pentru condamnarea lui Isus este declaraţia Sa solemnă că El este Fiul lui Dumnezeu, gata să vină cu putere şi cu glorie. Se pronunţă pedeapsa cu moartea şi imediat oamenii dau frâu liber brutalităţii şi laşităţii lor (v. 67,68). Astfel se împlineşte prima parte din ceea ce Mântuitorul le vestise alor Săi (16.21; 17.22; 20.18,19).Şi pentru Petru a fost un ceas trist, însă pentru un cu totul alt motiv: Satan, cel care nu L-a putut clătina pe Învăţătorul, îl face pe ucenic să se poticnească. Sărmanul Petru, de trei ori se leapădă de Cel pentru care declarase că este gata să moară! Merge până acolo încât foloseşte cuvinte grele pentru a induce în eroare, însă, fără ca el să-şi fi dat seama, felul său de a vorbi („vorbirea sa“ – v. 73) îl face să fie recunoscut ca ucenic al lui Isus.

Sosesc zorii unei zile fără pereche în istoria lumii şi a eternităţii. Primele raze ale dimineţii îi găsesc pe marii preoţi şi pe bătrâni plănuind executarea sentinţei pe care o pronunţaseră. Dar iată că vine cineva la ei; îl cunoşteau bine: era trădătorul cu ajutorul căruia şi-au atins scopul. Ce voia el? Iuda afirmă nevinovăţia Învăţătorului său, dă înapoi banii şi îşi exprimă remuşcările.„Te priveşte“, răspund ceilalţi (v. 4) fără pic de milă. Atunci nenorocitul merge să se spânzure, pierzându-şi odată cu viaţa şi sufletul, ca să nu mai pomenim de banii pentru care Îl vânduse. Cât despre preoţi, care fuseseră fără scrupule când să plătească pentru sângele nevinovat, se tem când este vorba să pună preţul sângelui în vistieria Templului.Isus a fost dus înaintea lui Pilat, guvernatorul. I-ar fi fost uşor să găsească la acest magistrat roman un sprijin împotriva urii poporului Său (iudeu). El însă tace, cu excepţia momentului când Îşi recunoaşte titlul de împărat al iudeilor. „O oaie mută înaintea celor ce o tund... n-a deschis gura“ (Isaia 53.7; comp. cu v. 12 şi 14 şi cu 26.63).

Pilat rămâne foarte dezorientat în faţa acuzaţiilor pe care i le aduc şefii iudeilor. Niciodată nu avusese înaintea lui un Om ca Acesta. O dublă mărturie, cea a soţiei lui (v. 19) şi cea a propriei conştiinţe (v. 24) îi dau convingerea că are de-a face cu un drept. În plus, cunoştea perversitatea celor care Îl dăduseră, din pizmă, în mâinile lui (v. 18). Ce să facă? Dacă L-ar fi condamnat, ar fi comis cu siguranţă o nedreptate; dacă L-ar elibera, în mod sigur i-ar scădea popularitatea. Spălându-şi în chip simbolic mâinile (nu însă şi conştiinţa), aruncă responsabilitatea în seama poporului, care o acceptă cu ochii închişi. Dincolo de această mulţime mânată de cele mai josnice porniri şi de şefii care o aţâţă, Satan îşi împlinea lucrarea de a cultiva ura. Dar şi Dumnezeu Îşi continua lucrarea Sa, în întregime de har şi de mântuire.Isus începe pe mâinile soldaţilor brutali, care Îl îmbracă cu o imitaţie de veşmânt împărătesc, pentru a-şi bate joc de El, înainte de a-L conduce la tortură. Într-o zi însă, în faţa tuturor privirilor, Domnul va apărea în toată gloria Sa de Împărat al împăraţilor, iar mâna Sa puternică, care în acest moment ţine o trestie, se va ridica pentru a-i judeca pe vrăjmaşii Săi (comp. v. 29 cu Psalmul 21.3,5,8).

Isus este condus din pretoriu spre Calvar. Simon din Cirene este constrâns să-I poarte crucea, în timp ce El ia de bunăvoie o povară incomparabil mai grea: cea a păcatului, pe care nimeni altul nu o putea lua în locul Lui. Este răstignit între doi răufăcători. „Vina Lui“, scrisă pe cruce, acuză, de fapt, poporul care-şi răstigneşte Împăratul. Această relatare ne este dată pe scurt, fără mulţimea de detalii adăugate de oameni pentru a emoţiona sentimentele. Cu toate acestea, cu ajutorul limbajului sobru al Duhului, noi înţelegem că Preaiubitul Mântuitor nu a fost cruţat de nicio suferinţă: chinuri fizice, dar, mai presus de toate, chinuri morale. Batjocoritorii sunt acolo, provocându-L pe Isus să Se

mântuiască pe Sine Însuşi (v. 40). (Dar, dacă El rămâne pe cruce, nu este aceasta, cu siguranţă, pentru mântuirea altora?) Ei Îl provoacă pe Dumnezeu, punând la îndoială iubirea Lui pentru Hristos, iar această jignire a lor Îl loveşte nespus de greu pe Domnul Isus (v. 43; Psalmul 69.9). Cu toate acestea, chinul cel mai mare (suferinţa suferinţelor) este, pentru El, abandonarea Sa timp de trei ceasuri. Dumnezeu Îşi ascunde faţa atunci când Isus este făcut blestem, ispăşind păcatele mele şi ale tale, iar «inima Sa infinit de mare, apăsată un moment de această greutate, poartă povara eternă a pedepsei noastre».

Lucrarea de ispăşire este împlinită, victoria este câştigată. Cu un strigăt triumfător, Hristos intră în moarte. Şi, imediat, Dumnezeu dă şi alte dovezi ale acestei victorii: „perdeaua Templului s-a rupt în două“ (v. 51), deschizând „calea cea nouă şi vie“, prin care, din acel moment, omul poate veni în prezenţa Sa „în siguranţă deplină“ (Evrei 10.19-21). De asemenea, El deschide morminte şi moartea este forţată să dea pe unii din prinşii ei, ca semn că este învinsă.Dumnezeu Se îngrijeşte apoi ca Fiul Său să primească onoarea cuvenită. Conform profeţiei, Isus este pus în mormântul unui om bogat care, cu evlavie, se preocupă de înmormântarea Sa (Isaia 53.9). Câteva femei, al căror devotament este consemnat, asistă la întreaga scenă. Dragostea este cea care Îl pune acum în mormânt pe Cel pe care ura Îl răstignise.De la începutul şi până la sfârşitul acestei Evanghelii, ura omului s-a înverşunat împotriva lui Isus. De când era în leagăn, ea s-a manifestat prin Irod, urmărindu-L apoi până la mormântul păzit şi pecetluit prin grija conducătorilor iudei. Soldaţii, pecetea şi piatra sunt însă tot atâtea prevederi inutile: ele nu vor servi decât la a ne demonstra în modul cel mai izbitor realitatea învierii.Ce trist este că vrăjmaşii Domnului Îşi aduc aminte de lucruri pe care propriii Săi ucenici le-au uitat! (v. 63).

Este dimineaţa triumfătoare a învierii. Prin înviere, Dumnezeu dă o mărturie răsunătoare cu privire la perfecţiunea Victimei şi la satisfacţia deplină pe care El o găseşte în lucrarea împlinită. Cei puşi să păzească mormântul, departe de a fi capabili să opună rezistenţă acestui eveniment extraordinar, devin martorii lui involuntari ... şi înspăimântaţi (Psalmul 48.5). Preoţii însă, împietriţi în întregime, vor cumpăra conştiinţa acestor oameni, aşa cum înainte o cumpăraseră pe cea a lui Iuda.Femeile primesc la mormânt mesajul îngerului. Cu inimile pline deopotrivă de teamă şi de bucurie, ele se grăbesc să meargă să transmită vestea. Atunci ele Îl întâlnesc chiar pe Domnul.Isus Se arată apoi celor unsprezece ucenici ai Săi în Galileea, la locul pe care El li l-a stabilit. În v. 19 şi 20, El le dă «foaia de parcurs» (ordinul de drum), o misiune cu atât mai importantă, cu cât este cea din urmă dorinţă a Celui care le-o încredinţează. Toată autoritatea Sa imperială, pe care oamenii I-au refuzat-o, dar pe care Dumnezeu I-a dat-o şi în cer şi pe pământ, le revine acum ca sarcină ucenicilor, pentru a o face cunoscut. Isus însă le dă şi o promisiune alor Săi. Aceasta nu a lipsit şi nu va lipsi nicicând niciunui răscumpărat: „Eu sunt cu voi în toate zilele“ (v. 20). Şi astfel, Evanghelia lui Emanuel se încheie în acelaşi fel cum şi începuse: Dumnezeu cu noi (1.23).

clickbible.org